

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1079/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Městec Králové, Náměstí Republiky 303
Sídlo:	289 03 Městec Králové, Náměstí Republiky 303
IČ:	70837414
Identifikátor:	600 021 955
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Romanou Tůmovou
Zřizovatel:	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti:	289 03 Městec Králové, Náměstí Republiky 303
Termín inspekční činnosti:	23. a 24. května 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální. Sledovaným obdobím byly poslední tři školní roky.

Aktuální stav školy

Právnická osoba Základní škola Městec Králové, Náměstí Republiky 303, dle zápisu do školského rejstříku vykonává činnost základní školy praktické, základní školy speciální a školní družiny. Inspekční činnost probíhala pouze v základní škole speciální (dále v textu škola nebo ZŠS). Vzdělávání probíhá v hlavní budově, zřizovatelem školy je Středočeský kraj, budovu vlastní město Městec Králové. ZŠS poskytuje základní vzdělávání, kterým žáci dosahují stupně *základy vzdělání*. Počet žáků ve sledovaných letech (vždy k 30. 9.)

zůstávají obdobné, struktura žáků se příliš nemění, jedná se o žáky se středně těžkým mentálním postižením (dále MP). Ke dni inspekce se v ZŠS vzdělávalo pět žáků.

V personální oblasti došlo ve sledovaném období k přirozené obměně třídní učitelky (odchod do starobního důchodu), nahradila ji mladá učitelka, která s třídní učitelkou spolupracovala několik let na pozici asistentky pedagoga. Zlepšily se materiálně technické podmínky pro vzdělávání, v celé škole byla vyměněna svítidla, akumulární kamna, položena nová dlažba na chodbách. Byl pořízen nový úložný nábytek pro pomůcky a materiály, skříň na chemikálie aj. Proběhla dostatečná modernizace vybavení výpočetní techniky a komunikačních technologií pro pedagogy. I přes částečné změny ve vybavení specializované učebny výpočetní techniky (hardware i software) a zakoupení PC s dotykovým monitorem a speciální klávesnicí je nutná její další modernizace. Postupně byly dokupovány kompenzační pomůcky včetně výukových programů, učebnic, pracovních sešitů aj.

Od poslední inspekční činnosti byla významnou změnou tvorba školního vzdělávacího programu Speciál čj. 130/2010 (dále ŠVP), škola podle něj od školního roku 2010/2011 zahájila výuku jednoho žáka 7. ročníku se středně těžkým MP. Ostatní žáci školy se vzdělávají podle dobíhajícího vzdělávacího programu *Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy čj. 24035/1997-22*.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola zabezpečuje funkční vnitřní i vnější informovanost a komunikaci. O své vzdělávací nabídce škola pravdivě informuje při vyhlášení zápisu k povinnému základnímu vzdělávání, které zveřejňuje obvyklým způsobem. Při adaptaci žáků na školní práci učitelky zohledňují jejich speciální vzdělávací potřeby (dále SVP). Učitelky úzce spolupracující se školskými poradenskými zařízeními (dále SZP), vycházejí z pedagogické diagnostiky a kladně ovlivňují školní úspěšnost žáků. Při případné neúspěšnosti žáků přijímají adekvátní opatření ve spolupráci se zákonnými zástupci. Pro všechny žáky ZŠS vypracovaly učitelky v souladu s předpisy individuální vzdělávací plány (dále IVP). Jejich vypracování i vyhodnocování (včetně kontroly SPZ) probíhá v souladu s předpisy. Učitelky pravidelně (měsíčně) vyhodnocují IVP a práci žáků, popisují nejen zvládnutí kompetence a dovednosti, ale i jejich pokrok a souvislosti, které vzdělávání ovlivňují. S výsledky vnitřního hodnocení pedagogický sbor dále systematicky pracuje při jednání pedagogické rady, většinou se jedná o úpravu vzdělávacích cílů a časového rozvržení učiva.

Disponibilní hodinovou dotaci ve ŠVP škola využila především pro navýšení hodin oblastí předmětů *Čtení, psaní, Informatiky, Logopedie, Výtvarné výchovy, Výchovy ke zdraví, Pracovního vyučování*.

Ve sledované výuce učitelka vytvářela dobré podmínky, podporovala klidnou a přátelskou atmosféru, poskytovala žákům pocit bezpečí a jistoty umožňující koncentraci na práci. Vyučující se zaměřovala na rozvoj matematické gramotnosti, sociálním a komunikačním dovednostem, rozvíjela jemnou motoriku žáků a estetické cítění. Hodina matematiky byla věnována opakování a nácviku, procvičování a používání správných početních postupů při řešení příkladů. Při rozvoji dorozumívacích dovedností využívala učitelka mluvenou řeč, obrázky, uplatňovala efektivně práci s interaktivní tabulí. Důraz kladla na samostatnou práci žáků a individuální přístup. Žáci měli přiměřený čas na pochopení a procvičení učiva. V průběhu i závěru hodiny zařazovala hodnocení. Žáci dobře zvládali běžné situace a režimové momenty (stolování, zdravení, hygienu, převlékání). Sociální

gramotnost žáků je rozvíjena soužitím ve skupině, dobrým vzorem vyučujících, podporováním kladných mezilidských vztahů a vedením k toleranci. Vyučující dostatečně využívala názorné pomůcky. Asistentka pedagoga s jednotlivými žáky učivo procvičovala, citlivě jim pomáhala přizpůsobit se novým požadavkům. Z dokumentace vyplývá, že pedagogové zařazují i jiné formy výuky, žáky zapojují do školních projektů zaměřených na podporu rozvoje funkčních gramotností a zdokonalování jejich samostatnosti.

Poradenské služby zajišťuje požadovaným způsobem výchovná poradkyně (dále VP), která je zároveň metodičkou prevence sociálně patologických jevů. Spolupracuje také s třídními učitelkami a ředitelkou školy, která pracuje zároveň jako koordinátorka ŠVP. Jde především o sjednocování výchovně-vzdělávacích a režimových postupů školy a rodin žáků při každodenním styku zákonných zástupců s vyučujícími. Kariérní poradenství má kvalitní úroveň, je orientováno k dalšímu vzdělávání žáků ZŠS v praktické škole.

System prevence je zaměřen na všechny oblasti možných rizik, především vede k napomáhání při zvládnutí vlastního chování a vytváření kladných vztahů mezi žáky. Uskutečňuje se prostřednictvím výuky a projektů, začleněním do speciálních programů (prevence AIDS, ekologické aktivity, školy v přírodě aj.) Předcházení negativních jevů podporuje škola společnými kulturními a sportovními aktivitami, při kterých jsou žáci nenásilně včleňováni do většinové společnosti vrstevníků. Nadstandardně škola pracuje v oblasti dopravní výchovy. Učitelky zpracovaly metodické materiály pro Ústřední Automotoklub ČR, který je zveřejnil na svých internetových stránkách, jsou k dispozici Výzkumnému ústavu pedagogickému. Dopravní výchovou se výrazně profiluje i ŠVP. Škola pravidelně pořádá *Kurz dopravní výchovy* jako mimoškolní dobrovolnou aktivitu žáků 4. až 6. ročníku, který je zároveň přípravou žáků na krajskou soutěž. V každém pololetí navštěvují celodenně žáci dopravní hřiště. Občanské sdružení *Občanská poradna Nymburk* provádí pro menší skupiny žáků dlouhodobé interaktivní programy prevence sociálně patologických jevů. K úspěšným preventivním akcím s kladným ohlasem veřejnosti patří organizování dnů otevřených dveří, vystoupení žáků v domově důchodců, zájmové kroužky (hudebně-dramatický, stolní tenis). Dokladem funkčnosti systému prevence je převažující pozitivní pracovní atmosféra a nulový výskyt negativních jevů.

Škola úspěšně podporuje zdravý vývoj žáků. Ve spolupráci s rodiči a občanským sdružením *Ruku v ruce (založeno při škole v roce 2009)* zajišťuje škola pro žáky pitný režim. Žáci se již třetím rokem úspěšně zapojili do projektu udržitelného rozvoje *Recyklohraní*. Dokumentace školy obsahuje témata z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ), ředitelka organizuje pravidelné prověrky a revize, stanovuje a realizuje ozdravná opatření. S pravidly BOZ jsou žáci, učitelé i zaměstnanci školy prokazatelně seznamováni, probíhají i jejich dodatečná poučení. Soustavně probíhá poučování žáků o činnostech, při kterých by mohlo dojít k úrazu. Během dne jsou žáci pod stálým dozorem a dohledem. Učitelky znají diagnózy žáků a jsou instruovány o poskytnutí odpovídající první pomoci. Prevence úrazovosti je účinná, ve sledovaném období nedošlo k žádnému vážnému úrazu, pouze k drobným poraněním způsobeným z nedbalosti, bez úmyslného zavinění jinou osobou.

Školská rada splňuje formální legislativní požadavky, zástupkyně rodičů přichází s iniciativními návrhy a řešeními pro zkvalitnění výchovně vzdělávací práce, je i drobným donátorem. Škola vytváří podmínky pro dobrou spolupráci se zákonnými zástupci žáků, většina z nich je však méně aktivní. Založení školního sportovního oddílu MP představuje příklad dobré praxe pro rozvoj, podporu samostatnosti a posilování sebevědomí žáků. Standardně probíhá účinná spolupráce se sociálními pracovníky, odborníky zájmových, specializovaných a dalších organizací. Pravidelná a oboustranně obohacující je spolupráce s předškolním zařízením, základní a střední školou ve městě a se speciálními

a praktickými školami v okolí. Škole se podařilo navázat přínosnou spoluprací se sponzory z řad rodičů, podnikatelů i veřejných institucí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Právnícká osoba vykonává své činnosti v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Ředitelka školy (dále ŘŠ) vydala ŠVP zpracovaný v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠS), odpovídá charakteru školy a vyhovuje požadavkům školského zákona. Učební plány v hodnoceném období souhlasily s realizovanými dokumenty a škola je naplňovala. Náležitosti jmenování ŘŠ souhlasí s předpisy, předpoklady pro výkon činnosti ředitelka splňuje. Stanovila funkční organizaci provozu školy, plní povinnosti ve vztahu ke zřizovateli, školské radě a pedagogické radě. Pedagogická rada standardně plní své povinnosti. Při rozhodování o právech a povinnostech v oblasti státní správy postupovala ŘŠ v souladu se školským zákonem. Povinně zveřejňované dokumenty (školní řád, výroční zpráva o činnosti školy a ŠVP) byly v době inspekce zveřejněny. Školní řád naplňuje požadavky zákona a vyhlášky. Výroční zpráva a vlastní hodnocení školy jsou zpracovány v požadované struktuře, mají dobrou vypovídací hodnotu. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání škola dodržuje, realizuje slovní hodnocení výsledků vzdělávání žáků v souladu s legislativními požadavky. Pro kontrolní a hospitační činnost má ŘŠ zpracován roční plán kontrolní činnosti, jenž postihuje veškeré oblasti. Část kontrolních kompetencí předala své zástupkyni. Četnost uskutečněných kontrolních vstupů vedení školy do výuky (formou hospitací a následných pohovorů, sledováním povinné pedagogické dokumentace, využívání materiální zdrojů aj.) je dostatečná. Přijatá opatření z kontrol jsou plněna.

Organizaci vzdělávání přizpůsobila ředitelka aktuálním potřebám žáků. Od školního roku 2010/2011 se pět žáků vzdělává nově (v předchozích letech byli žáci integrováni v základní škole praktické) v samostatné třídě ZŠS s asistentkou pedagoga. Výuka probíhá nejen formou 45 minutových vyučovacích hodin, ale i kratších či déletrvajících bloků, projektů, integrované výuky, besed, aj.

Koncepční materiály, strategie a plánování vychází z podkladů získaných v anketách, dotaznících a analýzách. Koncepce školy je reálná, zřetelně stanovuje principy a cíle, navazuje na národní a krajské strategické záměry. Prioritou je poskytovat vzdělání MP žákům a zamezení odlivu žáků. ŘŠ stanovila strategie pro dosažení tohoto cíle: vzdělávací nabídka realizovaná moderními speciálně-pedagogickými postupy, rozšiřování odborné kvalifikace pedagogů, nabídka zájmových aktivit a dalších mimoškolních činností umožňující větší podporu rozvoje žáků. V souladu se záměry probíhá další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které je koncepční, s dostatečnou četností, podporuje realizaci ŠVP. Aktuálně DVPP preferuje oblast managementu, témata kurikulární reformy (z důvodu hospodárnosti plánuje ŘŠ přednostně vzdělávání hrazená z prostředků Evropské Unie). Vlastní hodnocení školy, pro které ŘŠ využila podklady od vyučujících, žáků i rodičů, identifikuje silné a slabé stránky školy. I přes četná zlepšení přetrvávají nedostatky ve vnitřním vybavení (šatny, sociální zařízení) a modernizaci ICT. Ve shodě s vlastním hodnocením školy má škola dle inspekčního zjištění příležitost k rozvoji zejména ve využívání moderních prvků výuky (zapojení ICT do výuky různých vzdělávacích oblastí, činnostního učení) všemi pedagogy, zavádění přitažlivějších forem spolupráce se zákonnými zástupci žáků, doplnění a rozšíření vzdělání vyučujících.

Ve speciální škole vyučuje celkem šest učitelek a jedna asistentka pedagoga (výuka předmětů výchovného charakteru probíhá integrovaně), z nich tři splňují kvalifikační předpoklady. Mezi tři učitelky bez odborné kvalifikace patří také třídní učitelka třídy ZŠS, která vyučuje většinu předmětů. Asistentka pedagoga nyní dokončuje pro splnění kvalifikačních předpokladů akreditovaný vzdělávací program. Koordinátorka tvorby ŠVP absolvovala studium pro výkon specializovaných činností, ostatní specialistky – metodička prevence, VP studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů prozatím nezhájily. Obě částečně kompenzují tento nedostatek účastí v krátkodobých vzdělávacích kurzech, seminářích, samostudiem.

Budova školy není bezbariérová. K výuce slouží dvě prostorné propojené učebny v přízemí. Jsou vybaveny počítači s připojením na internet, interaktivní tabulí s vizualizérem. Žákovský nábytek je výškově stavitelný s rehabilitačními sedacími podložkami. Žáci mají k dispozici dotykový monitor, speciální klávesnici, učebnice, běžné školní i kompenzační pomůcky. K průpravnému cvičení využívají žáci kmenovou učebnu, k náročnějším pohybovým aktivitám tělocvičnu ve vedlejší základní škole. Žáci pravidelně využívají cvičnou kuchyni, počítačovou učebnu, dílnu a pracovní místa pro ruční práce dívek.

Pro financování své činnosti škola využívá více zdrojů. Základním jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu (dále jen SR), které byly použity hospodárně v souladu s účelem poskytnutí. Ve sledovaném období z důvodu mírného snižování počtu žáků je těchto prostředků méně na učební pomůcky, také DVPP musí být plánováno omezeně. Druhým zdrojem je příspěvek na provoz od zřizovatele, který ve sledovaném období základní nároky dofinancoval na platy pedagogů i nepedagogických pracovníků, v loňském školním roce také na energie. Poskytnul škole také chybějící prostředky ze SR. Obvyklé finanční prostředky doplňovala škola dále i zapojením do grantových aktivit MŠMT, evropských sociálních fondů, Středočeského kraje (EHP modernizace škol) a ostatních vyhlášovateli. Prostředky škola využila k zajištění podpory prostřednictvím asistentů pedagoga (ne však ve školou požadované výši tak, aby optimálně rozvíjela žáky), zvýšení nenárokových složek platu pedagogických a nepedagogických pracovníků, nákupu kompenzačních pomůcek a nábytku. Ve sledovaném období škola úspěšně realizovala dvouletý projekt *Zahrada* zaměřený na zkvalitnění životního prostředí. Požadavek (z roku 2010) na obnovu školních šaten kladně vyřízen nebyl. V březnu 2010 škola zpracovala velkorysý projektový záměr *Modernizace výuky pomocí ICT s ohledem na žáky se ŠVP*. Z důvodu problému s výběrovými komisaři se realizace již schváleného projektu pozdržela. Vyhlášovatelem akceptovaný projekt „EU - Peníze do škol“ podporuje rozvoj informační a finanční čtenářská gramotnosti žáků.

Závěry, celkové hodnocení školy

- 1. Právnícká osoba Základní škola Městec Králové, Náměstí Republiky 303, příspěvková organizace, vykonává činnost základní školy speciální v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Obsah i cíle ŠVP jsou v souladu s RVP ZŠS a školským zákonem.**
- 2. Pozitivem vzdělávacího procesu je funkční informační systém školy. Při rozvoji osobnosti žáků je výrazným kladem uplatňování projektových činností, důsledné zařazování podpůrných opatření. Škola úspěšně vytváří podmínky pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků, zajišťuje pozitivní klima, pro žáky představuje bezpečné prostředí. Umožňuje žákům rovný přístup ke vzdělávání.**

- 3. Materiálně technické a personální podmínky vzdělávání podporují úspěšnou realizaci ŠVP. Příležitostí k rozvoji je zahájení studia učitelek pověřených specializovanými činnostmi - metodička prevence, VP, zároveň zahájení vysokoškolského studia učitelek pro splnění odborné kvalifikace pro výuku v základní škole zřízené pro žáky se ŠVP. Rizikem je stav sociálních zařízení pro žáky i zaměstnance školy, rekonstrukci vyžadují také žákovské šatny.*
- 4. V hodnoceném období škola účelně využívala zdroje ze státního rozpočtu a prostředky od zřizovatele. Nadstandardně se škola zapojovala do grantových aktivit, doplňkové zdroje financování výrazně přispěly k plynulému chodu organizace a vytvořily standardní podmínky pro realizaci ŠVP.*
- 5. Škola sama hodnotí kladně svůj zkušený, spolehlivý a věkově příznivý pedagogický sbor, dobrou komunikaci uvnitř i vně školy, pozitivní atmosféru. K úspěchům řadí realizované zkvalitnění materiálních podmínek.*

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu viz výše.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce, Praha 6, Arabská 683.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně dne 8. června 2011

(razítko)

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová v. r.

Mgr. Věra Sirůčková, školní inspektorka

Sirůčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Městci Králové dne 20. června 2011

(razítko)

Mgr. Romana Tůmová, ředitelka školy

Tůmová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.